

Vloeiend lezen

Fluent readers **read aloud**
effortlessly and with **expression**.

Their reading sounds **natural**, as if
they are speaking.

Bron: Put reading first
www.nifl.gov/partnershipforreading

Vloeiend lezen

Readers who have not yet
developed fluency read **slowly**,
word by word.

Their oral reading is **choppy** and
plodding.

Bron: Put reading first
www.nifl.gov/partnershipforreading

Vloeiend lezen

Fluency is important because it
provides **a bridge** between
word recognition and **comprehension**.

Bron: Put reading first
www.nifl.gov/partnershipforreading

Vloeiend lezen

*Because fluent readers do not have to
concentrate on decoding the words,
they can focus their attention on what
the text means. They can make
connections among the ideas in the text
and between the text and their
background knowledge.*

Bron: Put reading first
www.nifl.gov/partnershipforreading

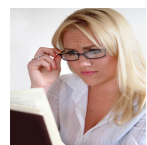
HET BELANG VAN KUNNEN LEZEN

- Lezen vormt de basis voor schoolsucces
- Kinderen die goed lezen, leren meer
- Goede lezers verwerven een grotere woordenschat en meer kennis van de wereld
- Kunnen lezen heeft positieve effecten voor het sociaal-emotioneel functioneren: geeft zelfvertrouwen!
- Leesvaardigheid heeft een positief effect op de latere maatschappelijke positie.

Wat kenmerkt een goed begrijpende lezer?

- Vlot lezen
- Goede woordenschat
- Gebruik van leesstrategieën
- Goed begrijpend kunnen luisteren

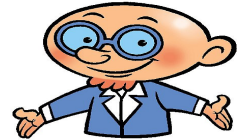
Voorspellers begripvend lezen (Catts 2006)

- Technisch lezen
 - letterkennis
 - fonologische kennis
- Vlot en vloeiend hardop kunnen lezen
- Woordenschat en grammatica
- Begripvend luisteren

25% van de kinderen heeft problemen met technisch lezen. De cruciale vraag!

Zijn het leesproblemen?
of
Zijn het leesmoeilijkheden?

Het antwoord:

Het gaat meestal om leesproblemen!
Leesproblemen hebben te maken met
onvoldoende onderwijskwaliteit (Fuchs e.a.).

“Over een groot aantal jaren, en de laatste jaren zelfs versneld, treedt een daling op van de leesvaardigheid en rekenvaardigheid bij leerlingen in de leerplichtige leeftijd.”

Rapport Expertgroep Doorlopende Leerlijnen,
januari 2008

Wat zijn veel voorkomende opbrengstbelemmerende factoren?

- Het ontbreken van doelen of te lage doelen
- Niet werken aan een goede leesstart
- Geen of geen goede methode voor voortgezet technisch lezen (onderhouden en uitbouwen)
- Onvoldoende tijd voor voortgezet technisch lezen (daarom: geen methode voor begripvend lezen in groep 4!)
- Geen extra-tijd (verlengde instructie) voor zwakke lezers
- Geen onderhoud technisch lezen in groep 6 - 8
- Geen integrale aanpak van technisch lezen en woordenschat
- Verkeerde differentiatieopvattingen
- Geen gebruik van handleidingen
- Methoden niet uitmaken
- Demotiverende methoden voor begripvend lezen

Gevolgen van betere leesresultaten

Beter lezen leidt tot:

- betere rekenresultaten;
- betere resultaten kennisgebieden;
- beter leren;
- minder sociaal-emotionele problemen.

Opbrengsten/leesresultaten zijn het gevolg van twee zaken:

- (1) Wat we onderwijzen
en
- (2) Hoe we onderwijzen

Mike Schmoker

“The Real Causes of Higher Achievement”

Kenmerken Effectief leesonderwijs

Cluster leesinhoudelijke indicatoren (WAT)

Goede leesstart

1. Mondelinge taalvaardigheid/spraak-/taalontwikkeling;
2. Ervaringen met geschreven taal, waaronder letterkennis;
3. Vaardigheden op het gebied van fonemisch bewustzijn;

Technisch lezen

4. De letter- klankkoppeling;
5. De vaardigheid om vlot te lezen;

Begrijpend lezen

6. De ontwikkeling van de woordenschat;
7. Het kunnen toepassen van begrijpend leesstrategieën;

Aandacht voor leesmotivatie

Cluster indicatoren effectief onderwijs (HOE)

1. Doelen
2. Kwaliteit curricula en leerstof centraal
3. Tijd voor lezen en extra tijd voor zwakke lezers;
4. (Convergente) differentiatie
5. Directe instructie
6. Vroegtijdig signaleren en reageren
7. Monitoring

Verder:

- Leesprofessionaliteit leraar
- Onderwijskundig leiderschap schoolleiding
- Coaching interne begeleiding

Wat is er nodig om van elk kind een goede begrijpende lezer te maken?

WAT WERKT?

Simpel antwoord (Vernooy 2010)

Zorg vooral voor:

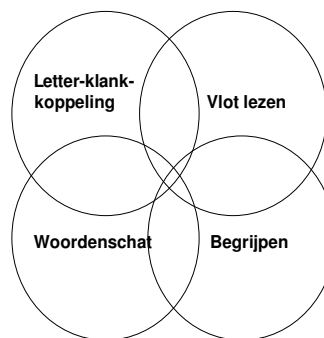
- Goed (geautomatiseerd) technisch lezen
- Een goede woordenschat

Toelichting:

Technisch lezen en woordenschat zijn niet van biologische oorsprong

INTERACTIE TUSSEN LEESCOMPONENTEN

Belangrijk aandachtspunt

Het onderhouden van de technische leesvaardigheid in groep 6 – 8.

Kritische vraag: Lezen alle kinderen nog AVI-9 op het einde van groep 7 en 8?

Strategieën om vlot lezen te stimuleren

- Herlezen
- Partnerlezen
- Hardop lezen met feedback
- Modeling

Het belang van 95% van de woorden kennen

- Adequaat begrijpend lezen van een lezer hangt af of de lezer 95% van de woorden in een tekst kent.
- Wie 95% van de woorden kent, begrijpt de tekst en begint de onbekende woorden te leren.
- Wie minder dan 95% van de woorden kent zal
 - moeite met begrijpen hebben
 - falen om adequaat de inhoud van de tekst te leren
 - de kans missen om meer woorden te leren.
- En de kloof zal steeds groter worden....

Wat zegt de wetenschap nog meer?

Toename woordenschat hangt vooral van lezen af (Cunningham & Stanovich, 1998).

De meeste woordenschat wordt door lezen verworven!

Veel lezen doet er veel toe!

Doel

Minimaal teksten van het niveau AVI 9/AVI Plus

vlot,
vloeiend en
met begrip
kunnen lezen.

Het belang van streefdoelen voor technisch en begrijpend lezen

Er wordt naar gestreefd dat **alle** kinderen eind groep 8 minimaal teksten van het niveau AVI 9 Plus kunnen lezen. Te realiseren subdoelen in dat verband zijn:

- eind groep 2:
 - een goede mondelinge taalvaardigheid en woordenschat
 - een goed ontwikkeld fonemisch bewustzijn
 - elk kind kent 15 letters
- eind groep 3:
 - elk kind beheerst minimaal AVI-E3
- eind groep 4:
 - elk kind beheerst minimaal AVI-E4
- eind groep 5/begin groep 6:
 - elk kind beheerst minimaal AVI-M6
- op het einde van de basisschool:
 - risicolezers beheersen AVI-Plus

85% van de kinderen scoort A-C op toetsen voor begrijpend lezen.

AVI-9/AVI Plus: betekent functioneel geletterd zijn!

Waarom eind groep 5?

Alle leerlingen moeten eind groep 5 AVI E5 lezen.

